

EL MEU FILL TÉ UNA PÈRDUA AUDITIVA

Informació per a les famílies

Autors:

Maria Antònia Claveria

Metgessa Otorinolaringòloga.

Hospital Maternoinfantil Universitari Sant Joan de Déu. Esplugues de Llobregat.

Pilar Calvo

Psicopedagoga.

Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius. CREDA Jordi Perelló. Sabadell.

Sílvia Marro

Audioprotetista.

Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius. CREDA Jordi Perelló. Sabadell.

Marta Capdevila

Il·lustracions.

Fluvià Artells

Disseny i maquetació.

© 2014

Aquest document ha estat finançat per l'Associació Catalana per a la Promoció de les Persones Sordes (ACAPPS) i l'Obra Social Sant Joan de Déu.

El meu fill té una pèrdua auditiva

Guia per a les famílies

Aquesta guia és fruit del treball conjunt que es porta a terme entre els professionals de l'àmbit públic sanitari i educatiu de Catalunya per a l'atenció dels infants amb pèrdua auditiva.

Va adreçada a les famílies d'aquests infants, amb l'objectiu de presentar i anticipar les diferents actuacions coordinades que es realitzen des d'ambdós àmbits.

Després de molts anys de dur a terme aquest treball conjunt, s'ha vist necessari recollir l'itinerari i totes les actuacions que es realitzen quan es detecta un infant amb una pèrdua auditiva que requereix tractament.

Aquesta guia pretén il·lustrar, d'una forma clara i senzilla, tot aquest itinerari d'actuacions per tal d'afavorir la col·laboració necessària en les diferents etapes del procés d'intervenció conjunta.

DETECCIÓ

Quan un infant neix amb pèrdua auditiva, aquesta es detecta a la Maternitat mitjançant una prova de cribratge auditiu. Aquesta prova s'anomena Potencials Evocats Auditius de Tronc Cerebral Automatitzats (PEATC-A). Es tracta d'un procediment que no fa mal i és de curta durada.

Si no surt bé, aquesta prova es repeteix al cap d'un mes i si es manté un resultat alterat **es deriva a la Unitat de Referència de la Hipoacúsia Infantil (URHI) de l'Hospital Sant Joan de Déu.**

A l'hospital el metge otorinolaringòleg (especialista d'orella, nas i coll) realitza les visites mèdiques i indica les proves audiològiques i complementàries que es consideren necessàries per determinar el diagnòstic de la pèrdua auditiva el més ràpidament possible.

La detecció precoç de la pèrdua auditiva és fonamental per evitar possibles repercussions en el desenvolupament de l'infant.

Detecció Tardana

La pèrdua auditiva no sempre és de naixement.
Es pot produir i/o detectar més tardanament.

Quan la família, el centre escolar i/o el pediatra sospiten o bé detecten una pèrdua auditiva, el pediatra és qui ha de derivar l'infant amb celeritat, al centre hospitalari especialitzat.

DIAGNÒSTIC

El **diagnòstic auditiu** de l'infant amb pèrdua auditiva el realitza el metge otorinolaringòleg mitjançant:

- Entrevista completa i detallada a la família.
- Exploració completa d'orella, nas i coll de l'infant.
- Proves auditives objectives que no requereixen de la col·laboració de l'infant. Per dur a terme algunes d'aquestes proves objectives cal que el nen estigui molt quiet i pot ser necessària l'anestèsia i/o sedació de l'infant:

Potencials Evocats Auditius de Tronc Cerebral (PEATC)

Potencials Evocats Auditius d'Estat Estable (PEAee)

Otoemissions Acústiques Transitòries (OEAT)

Productes de Distorsió Acústica (PD)

Electrococleografia (EcoG)

Timpanometria

- Proves auditives subjectives que requereixen de l'observació de les reaccions o de les respostes auditives de l'infant. Són realitzades per tècnics experts en audiologia infantil i la tècnica de realització d'aquesta prova s'adapta en funció de l'edat i grau de col·laboració de l'infant:

Audiometria

Simultàniament al diagnòstic auditiu, es realitza el **diagnòstic etiològic**. És molt important per buscar les causes originàries de la pèrdua auditiva i pot requerir les següents proves:

Tomografia Axial Computaritzada d'oïdes (TAC)

Ressonància Nuclear Magnètica cerebral i d'oïdes (RNM)

Anàlisi de sang i orina

Avaluació oftalmològica

Estudi mol·lecular del DNA sordesa

Electrocardiograma

Avaluació del genetista clínic

Sovint, la causa de la pèrdua auditiva no es pot identificar.

Quan el metge otorinolaringòleg confirma el diagnòstic **deriva la família al CREDA** (Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius) de zona.

VALORACIONS COMPLEMENTÀRIES

Els professionals del CREDA (audioprotetista, logopeda i psicopedagog) realitzen una valoració audiològica especialitzada, l'avaluació dels aspectes comunicatius i psicolingüístics de l'infant i d'altres valoracions complementàries que es considerin necessàries.

En aquest procés s'inicia l'acollida a les famílies coordinadament entre els dos serveis (Sanitat i Ensenyament). Aquest treball interdisciplinari permet detectar i valorar conjuntament les necessitats familiars d'informació, assessorament i suport emocional per tal de concretar les actuacions des d'ambdós àmbits.

TRACTAMENT

El metge otorinolaringòleg indica el tractament a partir del diagnòstic i de les valoracions complementàries. Els diferents tipus de tractament poden ser:

1

Mèdic

Tractar una otitis mitjana aguda, una otitis sero-mucosa, ...

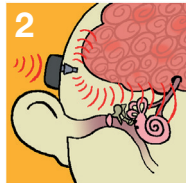
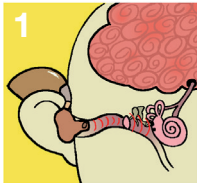
Pròtic

Prescriure l'adaptació d'audiòfons (1) o vibradors òssis (2).

Mèdic-quirúrgic

Implant osteo-integrat, implant d'oïda mitjana, implant coclear (3), implant de tronc cerebral, drenatge transtimpànic.

En alguns casos el drenatge transtimpànic es realitza abans, en el procés de diagnòstic, per resoldre la patologia freqüent de l'orella mitjana que pot interferir en el llindar auditiu.

2

3

En cas d'indicació d'audiòfons el metge otorinolaringòleg realitza l'informe corresponent per obtenir la PAO (Prestació Article Ortoprotètic), per tal que la família tingui opció a l'ajut econòmic, vigent per llei, per a la compra dels audiòfons.

Estimulació auditiva i del llenguatge (4)

Els logopedes del CREDA són els professionals que realitzen el treball de (re)habilitació auditiva i d'estimulació de la comunicació i del llenguatge amb la col·laboració de la família.

L'audioprotetista del CREDA orienta sobre les característiques electroacústiques més adients de les pròtesis auditives prescrites pel metge otorinolaringòleg.

SEGUIMENT

L'equip d'otorinolaringologia de referència realitza visites mèdiques, avaluacions audiològiques i audioprotètiques, de manera periòdica, a tots els infants amb pèrdua auditiva.

En els infants tractats amb audiòfons, en cas que s'observi un canvi en el grau de pèrdua auditiva així com un rendiment insuficient dels audiòfons, el metge otorinolaringòleg informa a la família i als professionals del CREDA de referència. Si aquests canvis comprometen el desenvolupament del llenguatge oral, el metge otorinolaringòleg proposa a la família l'estudi per a valorar la idoneïtat d'un implant coclear.

A la URHI de l'hospital es realitza el protocol d'estudi de candidat a rebre un implant coclear, el qual inclou una avaluació interdisciplinària per part de més especialistes pediàtrics (neurologia, pediatria, psicologia, logopèdia i altres especialitats pediàtriques).

El metge otorinolaringòleg informa a la família dels resultats de l'estudi. En cas que l'infant sigui candidat, la família és qui autoritza la realització de l'implant coclear.

Psicoprofilaxi

Quan el metge otorinolaringòleg orienta el tractament d'implant coclear, es realitza un programa de psicoprofilaxi adreçat a la família i a l'infant amb pèrdua auditiva.

Aquest programa inclou activitats lúdico-pedagògiques que permeten anticipar a l'infant i a la seva família el procés previ i posterior a la cirurgia de la implantació.

En el seguiment dels infants amb pèrdua auditiva, l'equip de professionals del CREDA realitza periòdicament:

- Valoracions audiològiques per verificar el grau de pèrdua auditiva i el rendiment tonal i verbal de les pròtesis auditives.
- Seguiment de l'evolució comunicativa i lingüística de l'infant.
- Valoracions complementàries d'altres aspectes del desenvolupament de l'infant.
- Informació i assessorament a la família.
- Informació i assessorament als professionals del centre educatiu.

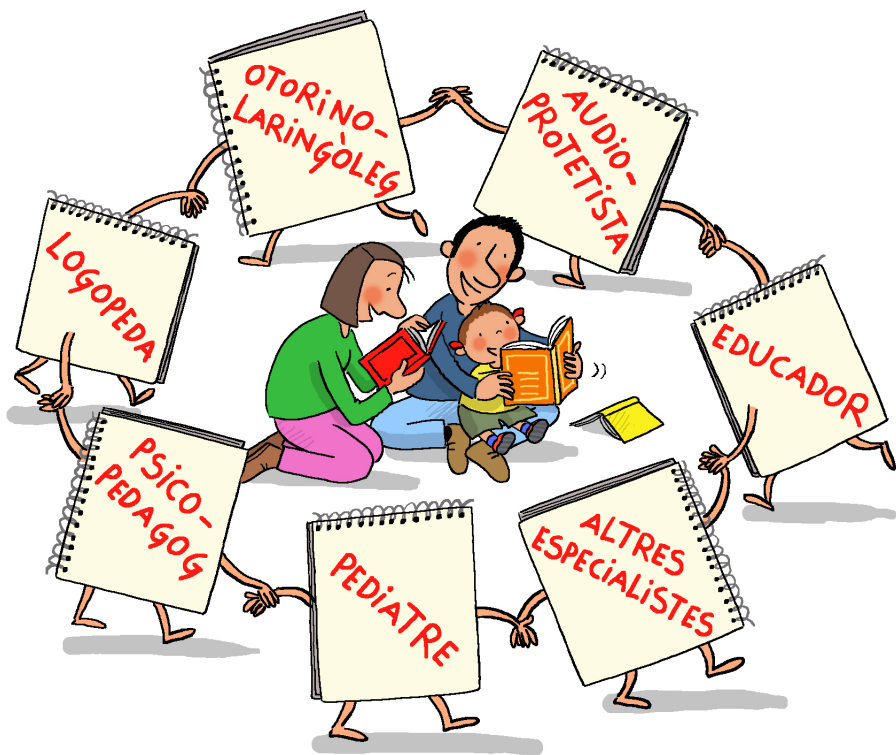
Treball en equip **Sanitat-Ensenyament**

Els professionals de l'àmbit Sanitari i Educatiu realitzen sessions periòdiques de treball conjunt amb la finalitat de compartir l'evolució de l'infant amb pèrdua auditiva.

Si aquesta evolució és satisfactòria, es continua el tractament previst i el seguiment coordinat.

Quan l'evolució es troba compromesa es valoren les noves necessitats de l'infant i es planifiquen les actuacions adients per donar resposta a aquestes necessitats. I...

... es segueix fent camí amb l'infant i la seva família...

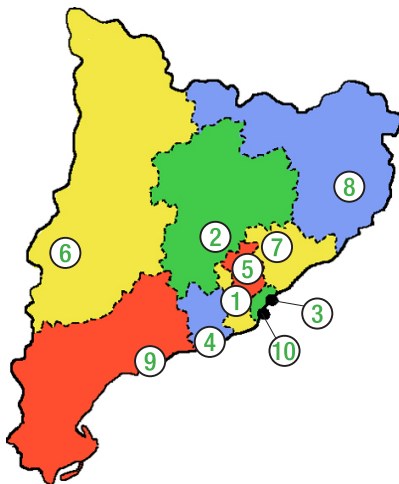
Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius CREDA

www.xtec.cat/creda

Els Centres de Recursos Educatius per a Deficients Auditius (CREDA) són uns serveis educatius públics i específics del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

La composició multidisciplinària dels CREDA (psicopedagogs/gues, audio-protetistes i logopedes) permet un abordatge global de les necessitats dels infants amb pèrdua auditiva, així com una atenció als centres educatius on són escolaritzats i a les seves famílies.

- 1 CREDA Baix Llobregat
- 2 CREDA Catalunya Central
- 3 CREDA Comarques II
- 4 CREDA Comarques IV
- 5 CREDA Jordi Perelló
- 6 CREDA Lleida
- 7 CREDA Maresme i Vallès Oriental
- 8 CREDA Narcís Massó
- 9 CREDA Tarragona
- 10 CREDA Pere Barnils

Adreces CREDA (2014)

CREDA Baix Llobregat

Baix Llobregat

Plaça Ferrer i Guàrdia, 1-3

08980 Sant Feliu de Llobregat

93 685 37 70

creda-baixllobregat@xtec.cat

CREDA Catalunya Central

Anoia, Bages, Berguedà, Osona, Solsones i els municipis de Castellcir, Castellterçol, Granera i Sant Quirze de Safaja

Carretera de Vic, km 175

08243 Manresa

93 872 64 74

creda-catcentral@xtec.cat

CREDA Comarques II

Barcelonès.

Excepte les ciutats de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat

Joan Fiveller, 11-13 2a planta

08930 Sant Adrià

933817201

a8925251@xtec.cat

CREDA Comarques IV

Alt Penedès, Garraf i la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat
Pujada del far de Sant Cristòfol, 10
08800 Vilanova i la Geltrú

---

93 815 37 33
a8910009@xtec.cat

CREDA Jordi Perelló

Vallès Occidental
C/ Francesc Izard, 15
08208 Sabadell

---

93 723 33 13
a8900289@xtec.cat
creda-jordiperello@xtec.cat

CREDA Lleida

Alt Urgell, Alta Ribagorça, Garrigues, Noguera, Pallars Jussà,
Pallars Sobirà, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià, Urgell, Vall
d'Aran i les poblacions de Bellver de Cerdanya, Montellà i
Martinet, Lles de Cerdanya, Prats i Sansor i Prullans
C/ Leandre Cristòfol s/n
Carretera de Saragossa km 464 (IES Joan Oró)
25194 Lleida

---

973 282027
creda-lleida@xtec.cat

CREDA Maresme i Vallès Oriental

Maresme, Vallès Oriental.
Excepte les poblacions Castellcir, Castellterçol, Granera i
Sant Quirze de Safaja
Av. del Parc, 9 4a planta
08402 Granollers

---

936 934 816
a8914400@xtec.cat
creda-mvo@xtec.cat

CREDA Narcís Massó

Alt Empordà, Baix Empordà, Cerdanya, Garrotxa, Gironès,
Pla de l'Estany, Ripollès, la Selva.
Excepte les poblacions de Bellverde Cerdanya, Montellà i
Martinet, Lles de Cerdanya, Prats i Sansor i Prullans

Av. Folch i Torres, 6
17190 Salt (Girona)

---

972 23 59 30
a8914400@xtec.cat
creda-narcismasso@xtec.cat

CREDA Tarragona

Alt Camp, Baix Camp, Baix Ebre, Baix Penedès, Conca de
Barberà, Montsià, Priorat, Ribera d'Ebre, Tarragonès, Terra
Alta
Edifici Ramon Llull, 3r. pis
Complex Educatiu de Tarragona
Autovia Tarragona-Salou
43006 Tarragona

---

977 922 873
creda-tarragona@xtec.cat

CREDA Pere Barnils

Barcelona
C/ Olzinelles, 73 2ª planta
08014 Barcelona

93 432 68 88
a8901335@xtec.cat

Hospital Maternoinfantil Universitari Sant Joan de Déu

www.hsjdbcn.org

La Unitat de Referència de la Hipoacúsia Infantil (URHI) està formada per un equip de metges otorinolaringòlegs pediàtrics (especialistes d'orella, nas i coll) i especialistes clínics en audiologia i implants auditius infantils. L'equip de la URHI posa a disposició dels pacients i famílies tots els serveis de l'hospital.

Passeig Sant Joan de Déu 2
08950 Esplugues de Llobregat

Telèfon Servei ORL	Telèfons Secretaria URHI
93 280 40 00	93 600 94 53
Extensió 71708	670 52 32 72

El metge m'ha comunicat que el meu fill té una pèrdua auditiva.

QUÈ HAIG DE FER ? ON VAIG ?

Aquesta guia pretén informar del camí que es segueix i dels diferents professionals que intervenen i acompanyen a la família al llarg del recorregut.

